

спря за миг, огледа заобикалящия го свят като някой дребничък миньор, надникнал от тесния забой навън. Необходими му бяха четири, пет минути, докато се измъкне напълно от родилния дом, после остана да лежи известно време по гръб, очевидно изтощено от направените усилия. После се хлъзна, цопна във водата и започна да плува весело наоколо. Чаках търпеливо. След малко се повдигна друго капаче. Второ новоизлюпено жабче замахна с предния си крайник към мен.

Както клечах, погълнат и очарован от това необикновено зрелище, към мен се присъединиха и двама моряци. На връщане от своята вахта на мостика те забелязали светлината в трюма и се учудили какво ли става там и дали не могат да помогнат с нещо. Останали доста учудени, като ме видели, че клеча над тенексия варел по това време на нощта и ме попитаха какво правя. Разказах им историята на голямата женска жаба пипа, как я заловихме в тайнствения речен залив и за това как сега малките жабчета се излюпваха бързо-бързо от гърба ѝ. Двата моряци приклекнаха край мен и зачакаха появяването на следващото жабче. Скоро и те бяха очаровани като мен.

Полека-лека към нашата група се присъединиха и други моряци, дошли да разберат какво се е случило с техните приятели. Разказах и на тях историята на жабата с джобчетата и тяхното любопитство също се възбуди дотолкова, че седнаха да наблюдават появата на малките жабчета. Когато едно малко по-слабичко от останалите жабчета се измъкваше с по-големи усилия от джобчето, моряците се разтревожиха и попитаха дали не могат да му помогнат с кибритена клечка. Обясних, че новоизлюпеното жабче е толкова нежно, че кибритената клечка за него е същински дънер на дърво и колкото и внимателно да боравехме с нея, вероятността да счупим някои от тънките му като косъм крайници беше много голяма.

Най-сетне, когато и това жабче се измъкна от джобчето и падна изнемошало върху гърба на своята майка, всички въздъхнахме с облекчение. Зората се беше вече пукнала, когато и последното жабче цопна във водата. Ние се изправихме от свитото положение, в което се намирахме дотогава, и слязохме в кухнята да видим

дали ще можем да измолим по чашка чай от готвача в това ранно утро. Независимо че този ден по време на работа се прозявахме, всички бяхме съгласни, че напълно си заслужаваме да не мигнем цялата нощ и да наблюдаваме появата на малките жабки.

Жабите пипа не бяха единствените необикновени амфибии, уловени в речните заливи. Гвиана, изглежда, имаше и много други необикновени жаби.

След жабата пипа струва ми се най-удивителна беше жабата-чудо. За първи път се натъкнахме на доказателства за това създание късно една нощ, когато заедно с моя приятел хвърляхме мрежа в един малък поток, за да видим какво би могло да се улови. Не след дълго мойт приятел ме извика и ми каза, че е уловил някакво необикновено животинче. Приличаше напълно на попова лъжичка, с изключение на това, че на дължина достигаше около петнадесет сантиметра, а тялото му по вид наподобяваше кокошо яйце.

Дълго спорихме с моя приятел какво можеше да бъде това странно животинче. Той настояваше, че е някакъв вид риба, защото ако бе попова лъжичка, тогава тя би трябвало да се превърне в гигантска жаба. Аз пък твърдях също така настойчиво, че бе попова лъжичка. След като спорихме така известно време, изведнъж си спомних, че някъде бях чел за тази необикновена амфибия. Тогава се досетих, че бяхме уловили поповата лъжичка на жабата-чудо.

Животът на жабата-чудо е съвсем противоположен на този на обикновената жаба. От яйцата на обикновената жаба се излюпват малки попови лъжички. Щом достигнат дадена големина, порастват им крайници, опашката изчезва и те излизат на брега като средно голяма жаба. При жабата-чудо става най-необикновеното нещо на света. Тя е по-едра, когато е новоизлюпена, отколкото когато порасне.

Друга интересна жаба, срещана в тази част на Южна Америка, е торбестата жаба. Тази малка животинка се грижи за своите малки приблизително по същия необикновен начин, както и жабата пипа. Женската торбеста жаба има дълъг разрез в кожата на гърба си. Точно там се поставят яйцата и женската повече или по-малко забравя за тях. Яйцата в торбичката се превръщат в по-

пови лъжички. На тях от своя страна израстват крайници, опашките им изчезват и когато са напълно готови да излязат на бял свят, майката раздира кожата на гърба си и оттам изскачат малките жабки, всяка една не по-голяма от топчето на края на иглата за плетене.

Една от най-малките, но най-силни амфибии, които сме залавяли в Гвиана, беше отровната жаба-стрела. Това са малки дървесни жаби, дълги около четири сантиметра, притежаващи най-чудновата окраска и форма. Съществуват няколко вида. Срещат се с червени или златисти райета на кремав фон, розови или сини на черен фон или някаква друга комбинация от цветове. Те са много приятни малки животинки и един пълен буркан с такива жаби прилича много повече на ярко оцветени бонбони, отколкото на живи същества. Тези малки жаби са изключително полезни за индианските племена. Индианците улавят няколко такива жаби и ги поставят близо до огъня. Когато се затоплят, жабите започват да отделят особен вид слюз от телата си, който индианците обираят и съхраняват. Приготвена по особен начин, тази слюз се превръща в най-силната отрова, в която индианците потапят върховете на стрелите си. Когато едта такава стрела се заби в тялото на животно, дори така силно като дивата свиня, отровата действа твърде бързо и убива животното. Ето защо всяка една от тези дребни дървесни жаби представлява за индианците малка фабрика за производство на отрова. Когато се нуждаят от прясна отрова за своите стрели, те просто отиват в гората, вземат няколко от тези жаби и те им я доставят.

Бразилският пуйк Кутберт ни създава неприятности

Един от най-очарователните, но най-раздражителни екземпляри, с които се снабдих в Гвиана, беше бразилският пуйк Кутберт. Купих го, докато се намирах още

из мочурищата. Той започна да ми създава неприятности почти веднага. Тези птици са големи колкото пуйки, имат блестящи черни пера по целите си тела, светло-жълти крака и черни клонове. Перата на главите им са щръкнали нагоре, а върховете им са завити напред във вид на малък гребен, очите им са големи, черни, с някакво необуздало изражение в тях.

Собственикът на Кутберт, един пълен и срамежлив китаец, го донесе на ръце. Когато купих птицата, китаецът се наведе и я постави на земята, близо до краката ми. Тя постоя така минута, две, примигваше с очи и издаваше тихи и тъжни „пит-пит-пит“. Звучите бяха твърде странни, понеже се издаваха от такава голяма и страшна на вид птица. Наведох се и почесах птицата по къдравия гребен. Кутберт моментално затвори очи и легна на земята. Птицата поклашаше от удоволствие крила и издаваше своеобразен гърлен монотонен звук.

Китаецът ме убеди, че птицата е много питомна и че не е необходимо да я затварям в клетка. Нямащо да избяга. Тъй като Кутберт, изглежда, ме хареса много, реших, че това наистина е най-правилното. Престанах да го чеша по главата, а той се изправи, тръгна до крака ми и не преставаше да издава своето смешно „пит-пит-пит“. Той наближи съвсем, легна върху обувките ми, затвори очи и започна отново да издава монотонния звук. Беше толкова отпуснат и немарлив по характер, че още в този миг реших да го кръстя Кутберт¹. Струваше ми се, че това име му подхожда най-много.

Вечерта в деня на пристигането на Кутберт седях в колибата и се мъчех да напиша нещо в моя дневник. Кутберт се разхождаше умислено из стаята и реши, че е дошло време да ми засвидетелствува известна привързаност. Разперил широко криле, той подхвъркна на масата и пристъпи по нея. Кутберт „пит-питваше“ с доволен тон и се опита да легне върху хартията, на която пишех. Блъснах го ядосано встрани. Той отстъпи назад, удивен от моето отношение. Един от големите му, наподобяващи на пиле, крака катурна шишето с мастилото, което, излишно е да го споменавам, плисна върху дневника и се наложи да препиша две страници от него.

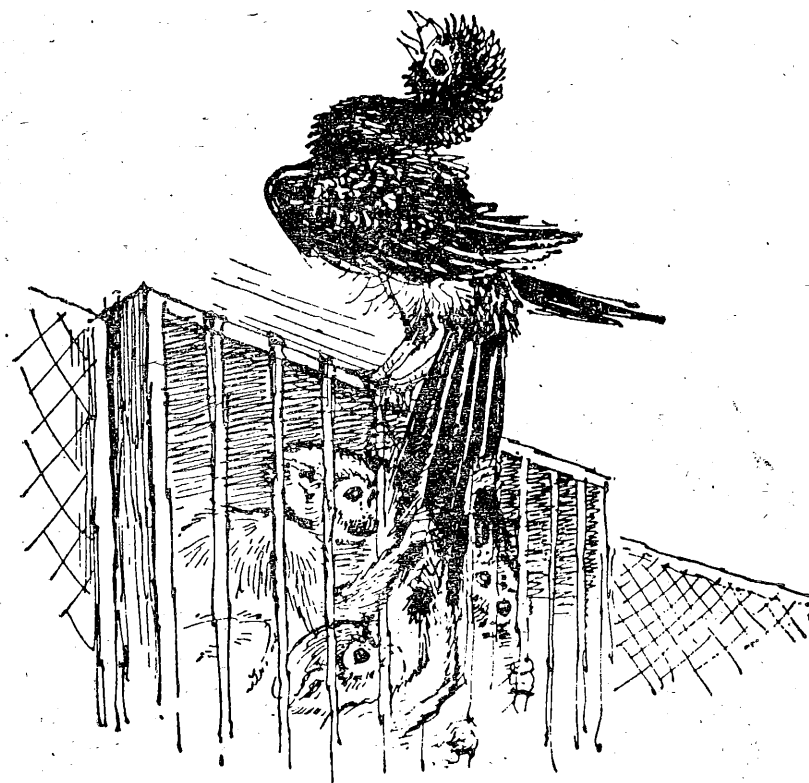
¹ Кръшкач, тилев герой — бел. пр.

Докато вършех това, Кутберт направи няколко опита да подскочи на скута ми, но аз го предупредих най-категорично и в края на краищата той се отдръпна и в продължение на няколко минути размишляваше много задълбочено за нещо. Той реши, че бавното приближаване към мен не е успешно, затова се опита да ме изненада. Издебна ме, когато не гледах към него, изправи се и се опита да кацне на рамото ми. Разбира се, пропусна мястото на кацане и падна върху масата с разперени крила и силен изплашен писък и обърна за втори път мастилнишата. Той недвусмислено разбра колко много ме ядоса това; отдръпна се в единия ъгъл на стаята и остана намусен там.

След малко в колибата влезе мой приятел, за да окачи хамаците, на които спехме, нещо, което извършваше всяка вечер. Той ги измъкна от ъгъла и започна да развързва въжетата, с които бяха завързани. Кутберт го забеляза и реши, че след като аз не му обръщах никакво внимание, този човек сигурно няма да постъпи по същия начин. Той се промъкна предпазливо през стаята, легна току зад краката на моя приятел и затвори очи.

Както се занимаваше с въжетата и хамаците, мой приятел неочаквано пристъпи назад и се препъна от легналата зад него птица. Кутберт изскряка уплашено и отново се сгуши в своя ъгъл. Решил, че вниманието на моя приятел е напълно отвлечено, той се измъкна отново, приближи предпазливо и за втори път легна върху обувките му. В следващия миг дочух трясък и мой приятел се намери на земята заедно с хамаците. Из плетеницата от мрежи против комари, въжета и платна се подаваше главата на Кутберт, възмутен до крайност от това грубо отношение. Реших, че за една-единствена вечер той ни причини доста неприятности, затова го отведох в онази част на колибата, в която държах животните. Завързах го с дълго въже за крака, а свободния край завързах за тежък сандък. През цялото това време Кутберт не преставаше да изразява своето възмущение.

Късно през нощта, когато спехме в хамаците, аз се събудих от ужасна врява, идваща откъм клетките на животните. Скочих от хамака, грабнах малкото електри-

ческо фенерче, което държах винаги край леглото си за подобни спешни случаи, и се втурнах да разбера какво става. Кутберт седеше на пода и изглеждаше крайно обезпокоен. Очевидно беше оглеждал разните клетки и решил, че най-удобната за него е клетката на групата малки маймунки-катерички. Подхвъркнал отгоре и се приготвил за спане. За нещастие не забелязал, че опашката му е провиснала през решетката на клетката. На ярката лунна светлина маймунките я забелязали. Опашката възбудила много любопитството им, протегнали ръце да я опипат и разберат какво представлява. Кутберт почувствувал, че някой го сграбчва за опашката и

без съмнение помислил, че е нападнат от истинско чудовище, изхвърчал като ракета към тавана и оставил две от големите пера на опашката си в здраво стиснатите лапи на маймунките. Едва успях да го успокоя, намерих му ново място за спане, където се чувствуваше съвсем сигурен, че никой няма да го нападне в тил.

Когато в края на краищата Кутберт пристигна в нашия основен лагер в Джорджтаун, оставих му на разположение голямата градина, в която държах животните. Около него винаги се вдигаше врява, резултат на голямото му желание да се хвърля връз краката на хората, когато не гледаха към него. Градината беше оградена от много висока желязна ограда, над която Кутберт не можеше да прелети.

Въпреки всичко той вярваше, че ако постоянствува в своите опити, в края на краищата ще успее да се прехвърли отатък оградата. Упражняваше се всеки ден. Отдръпваше се на десетина метра от оградата, обръщаше се, затичваше се със свирепо изражение на лицето към нея, размахваше енергично криле и неговото тежко тяло постепенно се отлепваше от земята и се издигаше все по-високо и по-високо, но никога не успяваше да се издигне достатъчно високо. Не бе изучил изкуството да променя внезапно посоката си във въздуха, затова летеше все напред, точно срещу оградата. Тъй като тя все повече и повече приближаваше и му ставаше съвсем ясно, че ще се блъсне в нея, той започваше да кряска силно, като че искаше да каже на оградата да се махне от пътя му. После се чуваше ужасен трясък и Кутберт се свличаше надолу по железата wśród облак от пера. Дългите му нокти драскаха безпомощно в усилието, което правеше да се задържи. Тези негови сблъсъци не навреждаха нито на оградата, нито на самия него. Виждах, че това му доставя удоволствие, затова го оставих на мира.

Един ден Кутберт приближи оградата и се приготви за ежедневната си битка с нея. За голямо свое удивление той откри, че някой беше подпрял някаква стълба на нея. Когато погледнах към стълбата, Кутберт се беше изкачил вече с подскоци до последното ѝ стъпало и застанал на него, се опиваше от гордост за самия себе си. Изкачих се и аз по стълбата и се опитах да го

хвана. Той разпери криле и литна към пътя от другата страна на оградата. Кутберт спря за миг на пътя, очисти с клон перата си, после важно-важно тръгна към пазара. Повиках бързо всички наши помощници и се втурнахме по петите на беглеца Кутберт. Той хвърли поглед през рамо, забеляза, че го преследваме, извърна се и плю на пегите си. Кутберт поведе истинско весело хоро, на което се заловиха поне половината собственици на сергии и повечето купувачи. Едва след половин час успяхме да го хванем на тясно. Понесохме го обратно в градината, а той не преставаше да издава силни крясъци.

Други птици, които ни забавляваха извънредно много, бяха големите и пищно оцветени пъстри папагали. Всички тези птици бяха отгледани от най-различни хора в Гвиана, от които всъщност ги бях купил, и следователно бяха напълно питомни. По някаква непонятна причина пъстрите папагали в Гвиана се наричат Роберт, така, както всички папагали в Англия обикновено наричаме Поли. Когато купувахме пъстри папагали, ние бяхме съвсем сигурни, че освен наподобяващите фабрична сирена крясъци те ще могат да произнасят и собственото си име. Сдобихме се с осем такива птици и те провеждаха дълги и крайно забавни разговори помежду си. Служеха си единствено с думата „Роберт“. „Роберт?“ — питаше някой с въпросителна нотка в гласа си. „Роберт, Роберт, Роберт“ — отговаряше друг. „Р-р-р-роберт“ подемаше трети и така нататък все в този дух. Те наклоняваха на една страна глави, изглеждаха разсъдливи, и ме караха да вярвам, че тези глупави разговори имат някакъв смисъл за тях.

Един чифт от тези пъстри папагали отказваха да бъдат затворени в клетката, защото бяха навикнали да се ширят из цялата къща на своя бивш господар. Докато се намираха в Джорджтаун, позволих им да се разхождат из цялата градина. Когато дойде време за път, затворих и двата пъстри папагала в една клетка. Построих им много удобна клетка, на предната част на която поставих много здрава телена мрежа. Съвсем не предвидих, че със своите големи клонове тези птици биха могли да си пробият път през всякакви дървени прегради.

Бяхме прекарвали на кораба едва три дни и този чифт пъстри папагали прегризаха ъглите на предната стена на своята клетка и тя се разтвори цялата с трясък. Три дни поправях клетката и пъхах раздразнените пъстри папагали обратно в нея и три пъти те успяваха да грегризат поправените места и да избягат. Най-сетне магнах с ръка и ги оставих да се разхождат, където си пожелаят из трюма на кораба. Те пристъпяха бавно и внимателно край редицата на клетките и общуваха с мен или помежду си на своя „робертовски“ език.

Срещам се с няколко нови животни, включително и лунатици

Едно от най-занимателните животни на Гвиана е дървесният таралеж. Това е малко пълно животинче, покрито с черни и бели шипове, с дълга и гола опашка, с която си помага при катеренето по дърветата. Задните му стъпала са дебели и плоски, носят голям, издут и постоянно в движение, очите малки, кръгли и изпъкнали. Ако тези смешни животинки не бяха толкова интересни за наблюдение, човек би изпитвал към тях съжаление, защото те вършат всичко много добросъвестно, но несигурно и винаги остават много учудени, когато то се окаже неправилно.

Ако на някой от тези таралежи дадете например четири банана, той ще се опита да пренесе всичките в устата си. Когато след няколко опита дойде до заключение, че устата му не е достатъчно голяма, за да поеме цялото количество, той сяда, топчестият му нос души наоколо и таралежът се чуди какво да прави. Той взема един банан с устата си и по един във всяка лапа. После поглежда надолу и открива за свой ужас, че на земята е останал още един. Таралежът изпуска захванатия банан и вдига с уста останалия на земята банан. После отново открива, че въпреки всичко пак е останал един банан за пренасяне. Таралежът поставя отново бананите на зе-

мята, сяда и се замисля. В края на краищата след половинчасова борба му идва блестяща идея: той изяжда единия от бананите, а останалите три тържествено отнася.

Тези таралежи притежават удивителния навик да се забавляват с боксови мачове. Покатерват се например два таралежа на най-горните клончета в клетката, разполагат се удобно на задните си части и се извършват един към друг лице с лице, увили за допълнителна сигурност силните си опашки около клоните. После започват да си нанасят удари с лапи и да се бранят. Разнасят се ужасни ъперкути и крошета. През цялото време те обръщат насам-натам трептящите си носове, а малките им топчести очички излъчват кротко или по-скоро загрижено изражение. Най-удивителното около тези боксови мачове беше това, че понякога траеха по половин час, но въпреки това таралежите нито веднъж не си нанасяха истински удари.

Понякога след боксовия мач те се отдаваха на жонгльорство. Намираха някое старо семе от маңго или нещо подобно, сядаха и започваха да го подмятат несръчно от лапа в лапа. На човек му се струваше, че всеки момент ще го изпуснат, но това никога не се случваше. Наблюдавах ги и ми напомняха тъжните достабанлии със скръбни лица от цирковете, които винаги си изпащат или пък вършат нещо смешно с най-сериозно изражение на лицето.

Гвиана може да се гордее, че между другите интересни животни притежава и най-големия гризач в света, наречен капибара. Той прилича на гигантско морско свинче, достига на големина колкото едро куче и на тежина около петдесет килограма. На дължина е към метър и двадесет, а на височина — шестдесетина сантиметра. Сравнете това животно с английската пощенска мишка, дълга заедно с опашката около десетина сантиметра и тежаща около седем грама. Видите ли тези две животни едно до друго, едва ли ще повярвате, че са родственици.

Сдобих се с първата капибара почти веднага след пристигането ми в Джорджтаун. Още не бях открил подходящо място за нашия основен лагер, поради което

отседнахме в малък пансион в покрайнините на града. Нашата домакиня най-любезно предложи своята градина, в която можех да държа всички новопристигнали животни до преместването ни в основния лагер.

Скоро вече притежавах една птица и една-две маймуни, поставени в удобни, наредени край нейните цветни лехи клетки.

Една вечер в градината влезе някакъв човек, повел завързана с въженце една напълно пораснала капибара. Докато се пазарехме, капибарата се заразхожда из градината със срашно аристократично изражение на лицето и от време на време, когато смяташе, че не я наблюдавам, отхапваше по някъс цвѐте.

В края на краищата купих гризача и го поставих в голяма и нова, собственооръчно направена клетка. Дълга и наподобяваща ковчег, от предната си страна тя имаше специална и здрава мрежа. Поставих най-различни видове лакомства в клетката и дадох възможност на животното да се настани, както му е най-удобно в нея. Моята стая гледаше към градината. Към полунощ двамата с моя приятел се събудихме от някакъв крайно странен шум. Като че някой свиреше на арфа в акомпанимент на особено думкане на тенекиено канче. Лежах и се чудех какво ли пък може да е това и изведнъж се досетих за капибарата.

„Капибарата избяга“ — изкрещях силно аз, скочих от леглото както бях по пижама, втурнах се надолу по стълбите и изскочих право в градината.

Към мен скоро се присъедини и мойт приятел. В градината всичко беше напълно спокойно. Нашият гризач седеше на задните си крака и поглеждаше самодоволно. Дълго спорихме с моя приятел дали всъщност шумът не се причиняваше от това животно. Той настояваше, че не е възможно, защото капибарата имала напълно невинен вид. Аз твърдах поради същите съображения, че е капибарата. Тъй като звукът не се повтори, ние отново си легнахме и едва що се бяхме унесли в сън, ужасният шум отново се разнесе, само че много по-ужасен от преди. Надникнах през прозореца и видях налунната светлина как цялата клетка на капибарата се тресе.

Промъкнахме се долу, приближихме внимателно и видяхме какво върши животното. То седеше в клетката

си, а по лицето му играеше насмешливо изражение. Капибарата се наведе напред, захапа с големите си закривени зъби телената решетка, дръпна я силно, после я отпусна така внезапно, че цялата клетка закътна като арфа. Капибарата изчака, докато звукът замре, повдигна тлъстата си задница и тупна с крак върху тенекиената чиния, която изтрещя като гръмотевица. Струваше ми се, че е във възторг от своите музикални способности. Решихме, че не прави никакви опити да бяга, а чисто и просто се наслаждаваше на произвежданите от нея звукове. Не можехме по никакъв начин да я оставим да продължи да вдига такъв шум, защото ми се струваше, че не след дълго отседналите в пансиона хора щяха да започнат да се оплакват. Извадихме тенекиената чиния, а предната част на клетката покрихме с чувал. Надявахме се, че това ще я успокои и ще я накара да заспи. Легнахме си отново с тази мисъл в главата. Едва що се бях унесъл, и за мой ужас страхотният шум отново се понесе в градината. Не можех да измисля нищо, с което да го преустановя, и докато спорехме с моя приятел какво да направим, няколко души от къщата се събудиха и започнаха да чукат на нашата врата. Казаха ми, че едно от животните се кани да избяга и вдига при това такъв голям шум, че са се събудили. Извиних се най-учтиво и не преставах да се чудя какво за бога да направя, за да вразумя това отвратително животно.

На моя приятел му хрумна блестяща идея. Той предложи да пренесем капибарата заедно с клетката в музея по естествена история, който се намираше недалече от нас и с чийто пазач се намирахме в приятелски отношения. Животинката можеше да се остави на нощния пазач, като на другата сутрин отидем и си я приберем. Облякохме дрехите си върху пижамите, слязохме в градината, приближихме до дългата, прилична на ковчег клетка, увихме я с чували и тръгнахме надолу по улицата с нея. Капибарата се ядоса много, че сме попречили на нейния концерт и изрази своето неодобрение, като тичаше от единия край на клетката до другия и я караше да се люлее нагоре-надолу като люлка. Пътят до музея беше кратък, но поради лудориите на капибарата се наложи на няколко пъти да почиваме.

Свихме край последния ъгъл преди музея и връхлетяхме право на един полицаи. Изключително трудно е да обясните на един полицаи защо пренасяте голям гризач заедно с клетката му през улиците на града, и то в един часа през нощта, особено когато сте облечен надве-натри и от дрехите ви се подават навън части от пижамата. Мисля, че полицаят в началото ни взе за крадци, току-що ограбили някоя близка къща, после реши, че сме убийци, които носят трупа на своята жертва в този приличен на ковчег сандък. На него очевидно му беше трудно да възприеме нашето обяснение за капибарата. Едва когато махнахме чувалите и му показахме животинката, той се убеди, че говорим самата истина.

После стана ужасно внимателен, помогна ни даже да пренесем клетката до вратата на музея. Тримата се изправихме и започнахме да викаме нощния пазач, а през това време нашият пленник, за да облекчи безпокойствата ни, свиреше на телената мрежа на клетката. На подвикванията ни не отговори никой. Скоро стана ясно, че където и да се намираше, нощният пазач не охраняваше оттам музея. Полицаят се замисли за миг, после предложи да отнесем капибарата до кланицата, където положително имало нощен пазач, който сигурно нямало да откаже да се погрижи до следващото утро за животното.

На път за кланицата се наложи да минем отново край нашия пансион. Предложих да оставим животното заедно с клетката в градината, да отидем до кланицата и да се убедим, че там ще осигурят подслон за през нощта. Кланицата не беше близо и ми се струваше не много разумно да го носим чак дотам, за да ни кажат, че отказват да го приемат.

И така, оставихме капибарата, която продължаваше да импровизира на телената преграда на клетката си, и се отправихме сънливо през безлюдните улици. След като веднаж-дваж се губихме, в края на краищата открихме кланицата и за наша радост зад единия от прозорците ѝ зърнахме светлинка. Подхвърлихме няколко камъчета и подвикнахме. След малко от прозореца надникна главата на един много стар негър и ни попита какво искаме. Помолих дали не му е възможно да при-

бере за през нощта една капибара, но той положително реши, че и двамата сме абсолютно луди, особено когато казахме, че не водим животното с нас, а ще отидем да го вземем. После ни попита какво е това капибара. Обясних му, че е вид голям гризач. Старият човечец се обезпокои извънредно много и поклати отрицателно глава.

— Това е кланица — каза той. — Място за крави. Мисля, че тук не е позволено да влизат гризачи.

В края на краищата успях да го убедя, че капибарите всъщност приличат на крави, само че са по-дребни от тях и че на кланицата няма да ѝ стане нищо, ако се погрижи само за една нощ за животното. Когато уредихме всичко, ние се върнахме в нашия пансион, за да вземем капибарата. Градината тънеше в лунна светлина и тишина. Надникнахме в клетката. Стгушена в един ъгъл, капибарата спеше и тихо си мъркаше. Оставихме я да спи и тя не се буди повече тази нощ. На следващата сутрин слязохме в градината. Чувствахме се ужасно изморени след положените нощни усилия да осигурим временен подслон на животното, докато капибарата излеждаше чудесно, без ни най-малки белези на умора.

В Гвиана се срещат няколко вида животни, наречени опосуми. Забележителни са главно с това, че са единствените животни извън Австралия, които подобно на кенгуруто носят малките си в торбичка. Всички южно-американски опосуми приличат на плъхове с дълга рунтава козина и дълги, голи опашки, макар и различните видове да се различават по големина. Някои са големи колкото котки, а други колкото дребни мишки. Както казах, те приличат много на плъхове. Едва когато ги видите как се катерят по дърветата, вие разбирате, че те всъщност нямат нищо общо с плъховете. Те не само се катерят умело, като си служат с краката подобно на маймуните, но използват и опашката си, която се увива около клоните като същинска змия. Опашката им е толкова силна, че даже и да пуснат крайниците си, те увисват на нея и предотвратяват падането си на земята.

Най-привлекателният опосум на Гвиана принадлежи към по-дребните видове. Гвианците наричат този особен вид опосум „лунатик“, понеже твърдят, че се появявал

само при пълнолуние. Те всъщност са много красиви малки животинки с черни като катран горни части, лимоненожълти кореми, розови опашки, стъпала и уши и две гъсти, бели вежди, наподобяващи банани, изтеглени над тъмните им очи. На големина са колкото обикновени плъхове, макар и муцунките им да са заострени повече, а опашките по-дълги.

Първият „лунарик“, с който се сдобих, ми беше предложен от едно малко индианче. Беше го уловило късно една нощ в градината си. Момченцето водеше животното завързано на края на въженце, и то точно когато се канех да отпътувам от това село и да се върна обратно в нашия основен лагер в Джорджтаун. Фериботът чакаше да ме отведе надолу по реката и аз всъщност не разполагах и с миг повече за бавене.

По средата на пътя до кея изведнъж си спомних, че на борда на ферибота не разполагам с никаква клетка, в която да подслоня малкия опосум. Реших, че ще е по-добре да се върна до селския магазин и да купя някаква кутия, която би могла да послужи за клетка по време на пътуването надолу по реката. Моят придружител изтича да предупреди ферибота да ме чака. Грабнал завързаното с въженцето раздражено малко животинче, аз се втурнах като бесен по обратния път към селския магазин и останах без дъх, помолих човека на щанда да ми даде някаква кутия.

Той изсипа цяла купчина консерви на пода и тихомълком ми подаде кутията, в която бяха поставени. Сграбчих я, едва успях да поблагодаря и се втурнах обратно по пътя. Малкото индианче ме придружаваше и както тичахме, поех кутията от ръцете ми и я понесе сърчено върху главата си. Да бягаш по прашния път под палещото слънце е твърде уморителна работа. Всеки път, когато спирах да си поема дъх, до ушите ми достигаше силната и сърдита сирена на ферибота и аз отново побягвах. Най-сетне пристигнахме на кея, точно когато гърпението на всички беше изчерпано и щяха да вдигнат стълбата.

След като си отдохнах на борда на кораба, аз запретнах ръкави да стъкмя клетка за моя опосум. Когато я направих, заех се с неприятната задача да развържа въженцето около кръста на животното. В този момент

то не беше в добро настроenie, съскаше като змия, ухапа ме жестоко по пръстите, но въпреки всичко успях да прережа въжето. Когато сторих всичко това, забелязах някаква странна, прилична на суджук подутина върху кожата на стомаха, точно между задните му крака. Помислих, че малкото животно е получило някакво вътрешно нараняване. Започнах много внимателно да опипвам тази необикновена подутина, пръстите ми отдръпнаха космите и аз забелязах в кожата на опосума дълга и плитка горбичка, в която трепереха четири мънички новородени опосумчета.

Ето каква била причината на това необикновено подуване. Крайно възмутената от това, че надничам без разрешение в нейната торбичка майка, изкрещя силно и понечи да ме ухапе. Поставих я в клетката и първата ѝ работа беше да седне на задните си крака, да отвори торбичката и да се убеди, че всичките малки са там. После среса козината си и започна да яде от плодовете, които бях оставил.

Малките опосумчета растяха и скоро им стана тясно в плитката торбичка. Не дълго след това в нея се побираше само едно от тях. Малките лежаха на пода на клетката около майка си, но уплашеше ли ги нещо, те се извърсчаха и се впускаха като стрели към нея, защото знаха, че единствено първият пристигнал до нея можеше да се вмъкне на сигурно място в торбичката, а останалите трябваше да останат навън и да се изправят пред угрожаваща ги опасност. Когато майката се разхождаше из клетката, малките се покачваха на гърба ѝ, хващаха се за козината ѝ и усукваха своите нежни розови опашчици около нея в силна и любяща прегръдка.

Улавям риба с четири очи

Докато се намирах в Гвиана, искаше ми се много да се сдобия с няколко красиви колибри. След известно време успях да се свържа с един изкусен ловеш на тези не-

обикновени птици. Веднъж на две седмици той ми носеше малка клетка с пет или шест птички, които бързо прърхаха с криле и на човек му се струваше, че клетката е пълна с пчели. Преди това ме бяха увещавали, че колибриите са изключително трудни за отглеждане, ето защо се тревожех много за първите четири, които получих.

В диво състояние колибриите се хранят с нектар от цветовете. Те прърхат пред цвета, пърхат в него своите дълги и тънки човчици и излапват съдържанието с нежните си езичета. Когато бъдат заловени, трябва да се приучат да пият смес от мед и вода с поставена в нея храна. Тази смес вкисва бързо при тропическите горещини, поради което колибриите трябва да се хранят по три пъти на ден. Въпросът се свеждаше до това да ги приуча да поемат храната си от малко стъклено канче. Тъй като бяха навикнали да се хранят от силно обагрени цветя, в началото не можеха да разберат, че точно канчетата съдържат необходимата им храна.

При пристигането на първите колибри изваждах внимателно всяка птичка поотделно от клетката, държах я в ръка и пърхах човката ѝ в канчето с меда и водата. Веднъж, два, три пъти и колибрието в края на крайщата изваждаше езичето си, вкусваше сместа и започваше жадно да я смуче. След като се нахранеше добре, пусках колибрието в новата му клетка, в която поставях канче с храна, после откъсвах ален хибискус и го прикрепвах към канчето, на повърхността на меда.

Голямото колкото земя пчела колибри кацаше на колчето, почистваше перата си с човчица и изпърчаваше тихичко от самодоволство. После литваше от колчето и забърмчаваше в кръг из клетката като въртолет. Крилете му се движеха толкова бързо, че приличаха на разпростряла се над гърба му мъгла. Найсетне то забелязваше поставения върху канчето хибискус, спускаше се към него и пърхаше дългата си човчица в цветчето. Когато изсмукваше целия нектар, то продължаваше да мушка с човчица и не след дълго пробиваше дъното на цвета, достигаше меда под него и започваше бързо-бързо да смуче от него, като не преставаше да прърха с крилца.

В продължение на двадесет и четири часа колибрието научаваше, че окаченото на стената на неговата клетка

малко стъклено канче съдържа сладък мед и повече не се налагаше да поставям пътепоказалци във формата на цветя.

Тези дребни птички навикнаха много бързо на всичко и след два дни се опитомиха дотолкова, че когато прърхнех ръка с канчето храна в клетката, те не чакаха да я окача на телта, а се спускаха долу и започваха да смучат от нея, преди да съм я поставил, а от време на време кацяха на пръстите ми да си починат или да почистват с човчици лъскавите си пера.

В нашия основен лагер в Джорджтаун винаги се случваше по нещо вълнуващо. Никога не знаехме по кое време на деня или нощта ще се появи човек с нови екземпляри. Това можеше да се окаже мъж с маймунка на рамото или малко момченце с плетена клетка, пълна с птички. Можеше да се окаже и някой от професионалните ловци, връщан се след едномесечно странствуване из вътрешността на страната с голяма, теглена от кон каруца, натоварена догоре с клетки, пълни с най-различни животни.

Спомням си как един ден в двора влезе някакъв много стар индианец. Носеше кошница от лико, която ми подаде много любезно. Попитах какво има в нея, а той отговори, че била пълна с плъхове. При това положение капакът на кошницата можеше съвсем спокойно да се вдигне, тъй като плъховете обикновено си стоят свити на дъното и не правят опити даже да се помръднат. Повдигнах капака на кошницата и открих, че е пълна с маймунки-мармозетки, а не с плъхове. Маймунките изхвъркнаха като ракети и се разбягаха по всички посоки. Спуснахме се подир тях и след половин час, плувнали в пот от умора, успяхме да ги заобиколим и да ги вкараме в една клетка. Този случай ме научи да бъда по-предпазлив при отваряне на кошници, пълни с донесени за продаване екземпляри.

Тези малки мармозетки, на големина колкото плъхове, имаха дълги пухени опашки и малки, мургави интелигентни лица. Козината им беше черна, а лапите светлооранжевочервени. Държахме ги в просторна клетка, където разполагаха с достатъчно пространство за скачане. Освен това вътре поставихме и сандък с отвор, който им служеше за спалня.

Всяка вечер те слизаха долу, сяднаха край вратата и докато чакаха вечерята, бърбореха и писукаха. Те изпиваха по едно пълно канче с мляко, а после всяка една изяждаше и по пет скакалеца. Изхрускали и последното късче, те се подреждаха в редица с най-старата начело, тържествено се изкачваха в своя сандък и се свиваха в плътно кълбо на дъното му. Нямах представа как можеше въобще да спят по този начин, без да се задушат, но мармозетките очевидно спят в колонии както в диво състояние, така и след като бъдат заловени.

Един ден в градината влезе висок негър. Край него потичваше завързано с дълго въже необикновено на вид животно. Наподобяваше гигантско морско свинче, покрито с едри бели петна. Имаше големи черни очи и бухнали бели мустаци. Това всъщност беше пака, близък родственик на морското свинче и капибарата. Когато се спазарихме за цената, попитах негъра дали животното е опитомено. При този въпрос той го вдигна, удари го и му каза нещо. Убеждаваше ме, че го притежава от съвсем мъничко и че по-мила животинка от него не можело да се намери. Точно по това време бях получил голяма пратка животни и по тази причина изпитвах недостиг от клетки. Помислих си, че след като паката е опитомена, ще мога чисто и просто да я привържа за някой близкостоящ пън. Постъпих точно така, дадох ѝ някакви зеленчуци за ядене и забравих напълно за нея.

Малко по-късно тръгнах край наредените клетки и започнах да изваждам канчетата за вода, за да ги измия. Съвсем неочаквано дочух ръмжене, на което можеше да завиди и тигърът, после нещо се хвърли върху крака ми и впи зъби в него. Не е необходимо да казвам, че подскочих и изпуснах всички канчета за вода, които така внимателно събирах. Беше ме нападнала паката. Не мога да си представя защо постъпи така. При пристигането си изглеждаше напълно питомна. Панталоните ми бяха скъсани, а кракът ми кървеше. Ужасно се разгневих на животното. През следващата седмица паката беше напълно недостъпна. Ако някой минеше край нея, тя се хвърляше, зъбеше се и ръмжеше свирепе. Както внезапно и без някаква очевидна причина я завладя лошото настроение, така тя пак се укроти и раз-

